

Kunnskapsdepartementet - KD

Postboks 8119 Dep

Vår referanse: 20/01209-2

Arkivkode: 0

Saksbehandler: Siri Halsan,

Deres referanse:

Dato: 20.04.2020

Høringsvar på forslag til midlertidige utvidelser i retten til påbygging til generell studiekompetanse

KS viser til høring av 17.4.2020 med deres ref. 20/2248-1, med forslag om midlertidige utvidelser av retten til påbygging til generell studiekompetanse i forskrift til opplæringsloven, som følge av utbruddet av Covid-19. Høringen omfatter to forslag om å utvide retten til påbygging til generell studiekompetanse:

- Utvide ungdomsretten og gi rett til Vg3 påbygg før læretid (§ x-1)
- Rett til betinget inntak til Vg4 påbygg for de som ikke oppfyller vilkåret om fullført fag- og yrkesopplæring på grunn av forsinket fag- eller svenneprøve (§ x-2)

KS ser at det er et behov for midlertidige unntak i bestemmelsene i forskrift til opplæringsloven, og mener forslagene vil bidra til nødvendig fleksibilitet som gir flere unge en mulighet for å fortsette sitt opplæringsløp. KS mener midlertid at forslagene åpenbart vil ha økonomiske konsekvenser, og at fylkeskommunene må kompenseres for ekstrautgiftene dette medfører.

Forslag 1: Utvide ungdomsretten og gi rett til Vg3 påbygg før læretid (§ x-1)

Kommentarer til forslaget. Utvidelsen gjelder elever med ungdomsrett som fullfører og består et yrkesfag på Vg2 våren 2020. Disse ungdommene har ungdomsrett hvis de har søkt enten lære plass eller Vg3 påbygging til generell studiekompetanse skoleåret 2020-2021.

Utvidelsen innebærer at ungdommene, kan gis et tilbud om Vg3 påbygging til generell studiekompetanse skoleåret 2020-2021, for så å kunne søke lære plass *med ungdomsrett* skoleåret 2021-2022. Dette vil ha en økonomisk betydning for lærebedriftene, som vil få basistilskudd I for disse lærlingene det første året.

Framskrivninger (for eksempel fra kompetansebehovsutvalget¹) viser at vi trenger flere fagarbeidere fram mot 2035. Det kan være grunn til å være bekymret for at flere av de ungdommene som velger Vg3 påbygging til generell studiekompetanse høsten 2020 ikke vil søke lære plass etter fullført

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/216ef613554042ccae0c127a6b3b3ac8/no/pdfs/nou201920190002000dddpdfs.pdf>

studiekompetanse. Vi anbefaler en nasjonal satsing for å rekruttere også disse ungdommene til å søke læreplass i 2021.

Høringssvar: Forslaget støttes

Forslag 2: Rett til betinget inntak til Vg4 påbygg for de som ikke oppfyller vilkåret om fullført fag- og yrkesopplæring pga. forsinket fag- eller svenneprøve (§x-2)

Kommentar til forslaget: Forslaget gjelder rett til inntak til Vg4 påbygging til generell studiekompetanse for søkere som på grunn av koronakrisen har fått utsatt avleggelse av fagprøve vår/sommer 2020, og derfor ikke er kvalifisert for inntak til dette tilbudet.

Departementet foreslår en frist for prøveavleggelse innen 31.10.2020, det vil si at de som ikke har bestått fag- eller svenneprøven innen 31.10.2020 ikke omfattes av retten. Disse elevene vil miste tilbudet de har startet på og vil bli henvist til Vg4 påbygging til generell studiekompetanse etter gjennomført læretid. Elever som mister denne muligheten må ivaretas av fylkeskommunene.

KS er enig i retten til betinget inntak til Vg4, men mener dette er en litt for kort frist, og ber Kunnskapsdepartementet vurdere om fristen bør utvides til 31.12.2020. KS ber departementet vurdere om forslaget også bør omfatte søkere med påbyggingsrett for voksne etter opplæringsloven § 4A-3, sjuende ledd.

Høringssvar: Forslaget støttes

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kommentar til vurderingene: Kunnskapsdepartementet vurderer at ingen av forslagene vil medføre vesentlige økonomiske kostnader for fylkeskommunene.

KS vil påpeke at det kan bli utfordrende å innfri opplæringsretten med hensyn til læreplasser dette året, og at behovet for opprettelse av Vg3 fagopplæring i skole kan bli stort og omfattende. Det vil være mindre krevende for fylkeskommunen å tilby Vg3 påbygging til generell studiekompetanse til ungdom som ønsker dette, men også en utvidelse av dette tilbudet vil medføre ekstra kostnader for fylkeskommunene. Det kan blant annet bli nødvendig å ansette flere lærere uansett hvilket tilbud som tilbys.

Forslaget om utvidet ungdomsrett (forslag 1) er begrunnet med at lærebedriftene vil få basistilskudd I (som er rundt 100.000,- mer enn basistilskudd II) for å gjøre disse søkerne mer attraktive høsten 2021. Dette vil medføre en betydelig merkostnad for fylkeskommunene.

KS forutsetter at det gjøres nærmere vurderinger av de økonomiske konsekvensene av forslagene, og at disse utgiftene kompenseres i tråd med prinsippet om at nye oppgaver skal fullfinansieres. KS mener også at dette følger av Stortingets vedtak om at kommunesektorens ekstrakostnader som følger av pandemien skal kompenseres.

Høringssvar: Vurderingen om at forslagene ikke medfører vesentlige økonomiske kostnader støttes ikke.

Med vennlig hilsen

Helge Eide

Områdedirektør Interessepolitikk

Kristin Holm Jensen

Avdelingsdirektør Kultur og utdanning

Mottakere: Kunnskapsdepartementet - KD
Kunnskapsdepartementet - KD, Maria Elisabeth Grønli